

Olvasói levél

Tisztelt Főszerkesztő Asszony!

A Család, gyermek, ifjúság c. lapjuk 1998/1 számában megjelent „Elmélet és gyakorlat”, valamint az „Ajánlás” c. írások készítették arra, hogy én is tollat ragadjak.

26 éve dolgozom pedagógus-könyvtárosként, amiből következik az is, hogy az elmúlt évek során rengeteg különböző sorsú embert ismerhettem meg. A munkanélküliek megjelenésével egyre többen tekintik a könyvtárat szinte egyetlen kikapcsolódási forrásnak, ahol – viszonylag csekély térítés ellenében – minden dokumentumtípushoz hozzájuthat az ide betérő olvasó. A mai rohanó világban mind nagyobb szükség van arra, hogy lehetőségünkhöz képest odafigyeljünk egymásra; néhány jó szó, egy kedves mosoly, s mennyivel jobb közérzettel távozik és jön legközelebb hozzánk öreg és fiatal egyaránt! Az emberekre való odafigyelés és törődés lehet az oka, hogy olyan sok nehéz sorsú látogatónk önti ki szívét viszonylag rövid ismeretség után is előttünk; majd tájékoztatnak bennünket életük további alakulásáról. Cikkét olvasva jutottam arra az elhatározásra, hogy megkeresem egy olyan félcigány származású, 25 éves – volt állami gondozott –fiú ügyében, akinek sorsa enyhén szólva is zavaros, összetett, s talán kilátástalan.

„Az országos intézet konkrét ügyben igyekszik segíteni a bajba jutott gyerekeknek... ha... jog vagy érdeksérelem ér valakit, minél kevésbé érezze magát kiszolgáltatottnak.” (kiemelés az Ön írásából)

Az általam „patronált” fiú 3 éves korában került állami gondozásba öt testvérével együtt az ország különböző helyein. Néhány éve sikerült megkeresnie anyját egy budapesti munkásszállón, ez a kísérlet azonban az anya hibájából kudarcba fulladt.

A högyészi nevelőotthonból Faddra került iskolába, illetve intézetbe, ahol az utolsó évet nem sikerült elvégeznie, ezért visszakerült Högyészre, itt viszonylag jó eredménnyel zárta a 8. osztályt. 1988-ban került a GYIVI-be, ahol tanácstanuln álltak továbbtanulási tervei előtt. Két különböző szakmunkásképző intézetbe eljuttatott jelentkezési lapja alapján alkalmatlannak bizonyult betegségei (ekcéma stb.) miatt. Konokul ismételtette, hogy joga van tanulni. Mohácson találtak egy olyan középiskolát, amely talán biztosíthatta volna számára ezt a lehetőséget, e lépést azonban a GYIVI valamilyen oknál fogva nem tette meg.

A fiú éhségstrájkba kezdett, melynek következtében kórházba került. Először belgyógyászati kivizsgálásra, majd a pszichiátriára irányították.

1988 és 1991 között többször volt kórházban és klinikán különböző okok miatt, míg végül 1991-ben kikerült a Rehabilitációs Osztályra. 1993-ig beépült a kórház mindennapi életébe – hol betegkísérőként, hol kisebb feladatok lelkiismeretes ügyintézőjeként találkoztam vele. Egyértelműnek tűnik, hogy életét ezen a körön belül akarja és tudja elképzelni – minden álma, hogy mentős lehessen. 1993-ban önálló életkezdési segílyt és lehetőséget kapott a GYIVI-től egy állami gondozottak számára épített Otthon Házban egy lakrész kiutalásával. Előtte olyan pszichológiai véleményt írtak róla, mely alapján rokkant nyugdíjassá vált, papírjain az állt, hogy önálló munkavégzésre nem alkalmas. Nem igazán lehet meggyőzni arról, hogy sok társához hasonlóan lehetne éppen ő is hajléktalan, hogy a nyugdíja ugyan nagyon kevés, de minden hónapban biztosítja a szerény megélhetést. Tulajdonképpen érthető az álláspontja, ha érvelését hallgatom. Zavarja az az orvosi vélemény, amellyel megbélyegzetté vált, hiszen időközben sikerüli jogosítványt szereznie, a

sportban aktívan vesz részt, a megfelelő tanfolyam elvégzése óta, mint játékevezető és versenybíró, majd 1998-ban kisebb buktatókkal, de befejezte Budapesten a Szentágotai J. Egészségügyi Szakiskola ápolási asszisztensi végzettséget adó tanfolyamát.

A Művelődési Minisztérium másodízben utasítja vissza kérelmét, azaz 26 éves korában nem engedélyezik nappali tagozaton való továbbtanulását. Levelezőn vagy esti tagozaton elképzelni sem tudja, hogyan állhatná meg a helyét, nem beszélve annak anyagi vonzatáról. Úgy gondolom, a Pozitív Országos Szakmai Egyesület „Ajánlás” című írásának 3. pontja (23.p.) teljes mértékben őrá vonatkozik. Rettentő nagy tanulási vágy párosul kétségbeejtő hiányosságokkal, ugyanakkor meglepő tárgyi tudással, bizonyos területeket illetően. Állítása szerint akadályoztatva volt a nappali tagozatos továbbtanulást illetően, s ezt be is tudja bizonyítani. Ami mellette szól: mindennapos könyvtárlátogató, folyamatosan informálódik a napi életről, képezi magát minden területen, nem veszi zokon, ha figyelmeztetjük, hogy most „elefánt volt a porcelánboltban”. Az eltelt évek alatt rengeteget változott pozitív irányba, bár még mindig jellemző rá, hogy korának nem megfelelő módon reagál dolgokra, ha úgy gondolja, leül mellém és belebeszél, ha mással tárgyalok, fontoskodik, vagyis mindenáron fel akarja hívni magára a figyelmet, bárhol is van.

És hogy mi szól még mellette?

Az, hogy nem iszik, nem csavarog, nem jár rossz társaságba, nem drogozik, becsületes maradt, egyszóval nem züllött le, pedig egyedül áll a világgal szemben.

Pedagógus lévén biztosan állíthatom, hogy a jelenlegi normál oktatási rendszer középiskoláiban nem tudná megállni a helyét hiányosságai miatt, de jól fejleszthető fiú, aki tényleg akarja a tudást. Amennyiben létezik a cikkben írt megoldás – „...ha lehetséges, sajátos módszerekkel eljuttatni őket az érettségiig”, úgy az pont őrá vonatkozik.

Valójában magam sem tudom, mit várok Önöktől, vagy az Egyesülettől. Talán csak gratulálni szeretnék, mert látom, hogy komoly a szándék. Talán még reménykedem is, hogy az én Gém – és hány ilyen G él ma köztünk! – eljuthat Önökhöz, esetleg meghallgatja valaki, s kap egy segítő kezét, hogy álmait valóra válthassa!

Hiszen Ön írta: „Őszintén és sokat kell beszélgetni, gondolkozni. Írni, olvasni. Folyóiratunk a továbbiakban is erre törekszik, és ehhez olvasóink aktivitására változatlanul számítunk...”

Életemben először reagáltam írásban is valamilyen témára, így gépelés után azonnal postázom, nehogy meggondoljam magam.

Köszönöm figyelmüket, s ha mód van segítségnyújtásra, várom értesítésüket.

Gratulálok munkájukhoz, a továbbiakban sikeres folytatást kívánok Önöknek!

Tisztelettel:
egy vidéki könyvtáros

(név és cím a szerkesztőségben)